

Департамент культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини

Одеської обласної державної адміністрації
Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського

Науково-методичний відділ

РАЗОМ ДО ПЕРЕМОГИ! БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ В ДІЇ: З ДОСВІДУ РОБОТИ

Аналітична довідка з досвіду роботи

**Одеса
2022**

Україна – мирна держава. Ми ніколи не знаходились у стані війни. На сьогодні надзвичайно важливим стало єднання українців для боротьби з ворогом. Кожна добра справа наближає день Перемоги. Саме тому працівники бібліотек України згуртувалися і проводять різноманітну інформаційну та волонтерську діяльність.

Як можна **відволіктись від тривожних думок в цей час** у книгозбірнях? Чим зайняти себе, окрім читання книг? Як підтримати та допомогти переселенцям, які знаходяться в непростій ситуації? На всі ці питання бібліотеки України знайшли відповіді і діляться своїм досвідом роботи в цьому напрямку.

З 1 березня у **Тернопільській обласній бібліотеці для дітей** запрацював Пункт допомоги переміщеним особам. Бібліотека запрошує юних переселенців і тернополян долучатись до творчих занять, майстер-класів, курсів з робототехніки. Також в бібліотеці можна отримати консультацію психолога (<https://oth.nlu.org.ua/?p=5753>).

Працівники **КЗ «Ужгородська публічна бібліотека»** відвідали НВК «Гармонія» та провели для дітей біженців розважально-культурну годинку-цікавинку. Діти, долучившись до пошуку скарбів, відправилися у подорож разом з піратом та клоуном. Разом з дітками порозгадували загадки, згадали відомі казки, вчилися відрізняти добро від зла. А для підняття настрою працівники бібліотеки подарували дітлахам книжечки і смаколики! (<https://oth.nlu.org.ua/?p=5753>).

Центральна міська бібліотека для дітей м. Миколаїв стала справжнім бібліотечним бомбосховищем для своїх містян (<https://oth.nlu.org.ua/?p=5753>).

З нагоди Всеукраїнського дня поезії Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка започаткувала символічний флешмоб патріотичної лірики – «Поезія, овіяна війною». Письменники Прикарпаття, які стали учасниками патріотичної акції, представили палким прихильникам свої твори.

20 березня 2022 року фахівці Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка разом із зацікавленими читачами взяли участь в онлайн експрес-уроці «Фактчекінг в умовах війни» від Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр». Адже в наш непростий час, час війни, відповідальне споживання та поширення інформації може вберегти життя! (<https://lib.if.ua/news/1647852033.html>).

A promotional graphic for an online course. The top section is a teal rectangle with white text: "Експрес-урок «Фактчекінг в умовах війни»" and "20 березня о 10:00". Below this is a black and white photograph of a woman with long hair, looking thoughtful with her hand to her chin. The bottom section is another teal rectangle with white text: "Спікерка: Валерія Ковтун, керівниця проєкту «Фільтр»" and a small logo of three vertical bars of increasing height.

Варто звернути увагу на цикл заходів, який відбувся в **Івано-Франківській міській ЦБС**.

Уже традиційно, в четвер, а саме 31.03.2022 року, працівники **Івано-Франківської МЦБС** у рамках книжкової акції «Нація, яка читає – НЕПЕРЕМОЖНА!» підготували добірку дорослої та дитячої літератури для внутрішньо переміщених осіб. Кожен зміг обрати для себе книгу за власними літературними смаками, а прочитавши, обміняти її на іншу. Що, власне і відбулося. Активні читачі повернули вже прочитану книгу, яку обрали минулого тижня та вибрали для себе нову книжкову цікавинку. Також були і такі читачі, які не тільки брали книги для читання, а й приносили власну літературу для цієї АКЦІЇ.

Також в **Івано-Франківській МЦБС** відбувся цикл зустрічей: «Все для перемоги».

31 березня 2022 року працівники **бібліотеки-філії № 1 Івано-Франківської МЦБС** організували та провели на дитячому майданчику книжкову тусівку «Книга збирає друзів» в рамках Всеукраїнського тижня дитячого читання.

Творче дозвілля «Веселі канікули в бібліотеці». Діти створили оригінальні та неповторні вироби своїми руками під керівництвом бібліотекарів: іграшки з фетру та фоамірану, різноманітні листівки, квіткові композиції з гофрованого та кольорового паперу, вироби з бісеру, декоративні віночки, весняний декор тощо.

30 березня **бібліотека-філія №1 по роботі з дітьми Івано-Франківської МЦБС** разом з **бібліотекою-філією №3** провели творчу зустріч з дітьми, які вимушено покинули свої домівки. Був проведений ерудит-конкурс «Світ сповнений казками... Ти тільки подивись». Дітям були представлені майстер-класи, вікторини та конкурси.

30.03.2022 року в бібліотеці-філії № 8 Івано-Франківської МЦБС бібліотекарка підготувала для своїх користувачів рандеву з книгою «Читайте з нами українське!».

Креативні читачі **Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Львова** у соціальних мережах розпочали мотиваційний логос-марафон «За нами – перемога, з нами – світ!». Палкими, щирими, дотепними словами висловлюють свої почуття та прагнення миру в Україні! Щодня новий заклик! Щодня нове гасло! Щодня перемога!
(http://www.biblioteka.lviv.ua/event_in_page.php?id=1030).

У цей важкий для України час, кожен долучається до спільної справи всім чим може. **Бібліотеки Львова для дітей** зібрали понад 500 українських книг для біженців, які знаходяться у Польщі. Сподіваємось, ці книги відволічуть дітей від поганих думок і допоможуть пережити розлуку з Україною. Прийде час і наші читачі повернуться в Україну, і ми знову побачимо їх у стінах нашої бібліотеки (http://www.biblioteka.lviv.ua/event_in_page.php?id=1029).

Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка запрошує друзів бібліотеки та гостей міста відвідати екскурсію в «Кімнату казок», де можна поринути в світ незвичайних речей та почаклувати (https://odb.km.ua/?dep=2&w=show_news&dep_up=3&dep_cur=19&news_id=1458#gsc.tab=0).

Бібліотечна терапія. Зняти емоційне навантаження у дітей та позбавити їх надмірної чутливості і тривожності у непростий час – завдання не з легких. Саме тому, бібліотекарі активно впроваджують у роботу з дітьми релаксаційні заняття з використанням елементів тренінгових вправ (https://odb.km.ua/?dep=2&w=show_news&dep_up=3&dep_cur=19&news_id=1457#gsc.tab=0).

Особлива екскурсія для чудових гостей. Дітки із захопленням відкривали для себе секрети, дізнавалися про нові книги, раділи знайомству з бібліотечною папушкою. На ігровому інтерактивному сенсорному майданчику малюки нагналися досхочу (https://odb.km.ua/?dep=2&w=show_news&dep_up=3&dep_cur=19&news_id=1453#gsc.tab=0).

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека провела онлайн майстер-клас «Техніка плетіння сітки». Під час заходу учасники дізнались про інструменти, необхідні для плетіння сітки, матеріали з яких можна плести сітку та техніки плетіння. Бібліотека започаткувала психологічний полілог «Слухай. Говори. Дій» для мешканців територіальних громад та внутрішньо переміщених осіб. Також в бібліотеці проходять розмови з професійним психологом на тему «Війна – мої реакції, думки, переживання: як зберегти себе і не вигоріти» (<http://ounb.km.ua/>).

«Як вберегти емоційний стан і психологічне здоров'я під час війни» – тема психологічного тренінгу для користувачів бібліотеки (http://ounb.km.ua/news/2022/2022_03_17_3/2022_03_17_3.php).

Працівники відділів обслуговування бібліотеки беруть участь у роботі з внутрішньопереміщеними особами на базі Хмельницький академічний обласний театр ляльок, де створено локацію для дітей та батьків. Бібліотекарі пропонують переглянути та почитати дитячі книги, як пізнавального характеру так і художні, батькам ознайомитися з літературою по догляду за дітьми, по самореалізації та вдосконаленню, а також ознайомлюють із послугами які надає бібліотека (http://ounb.km.ua/news/2022/2022_03_18_2/2022_03_18_2.php).

В Рівненській обласній бібліотеці для дітей проходять заняття в рамках волонтерського проекту «АРТ-обійМИ». Його ініціаторка, відома рівненська письменниця, адвокат, психолог Іванна Голуб, розповідає про підтримку психологічного здоров'я у своїй родині під час війни, про те, як потрібно поводитись з дітьми різних вікових категорій (<https://rdoebd.com.ua/2022/03/17/17-03-2022/>).

На годину дозволя «У вільну хвилину ліпимо з пластиліну» у відділ обслуговування дітей дошкільного та молодшого шкільного віку завітали діти з інших областей України, що змушені були покинути свої домівки. Весна надихнула на творчість, а власна фантазія зробила кожену роботу яскравою, оригінальною та сповненою віри, що все у нас буде добре.

В бібліотеці відбувся майстер-клас «Маленькі українці великої держави». Юні рівняни та діти, що вимушено нині перебувають в нашому місті, дружно вчилися плести патріотичні браслети зі стрічок національних кольорів України.

Ранкову йогу для душевної рівноваги та покращення емоційного стану від волонтерів простору перезавантаження «Цінність» пропонують в Закарпатській ОУНБ ім. Ф. Потушняка (<https://oth.nlu.org.ua/?p=5845>).

Сподіваємось, що досвід роботи бібліотек України стане корисним в організації вашої роботи.

**РАЗОМ ДО ПЕРЕМОГИ! БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ В ДІЇ:
З ДОСВІДУ РОБОТИ** [Текст] : аналіт. довідка з досвіду роботи / Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін., Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; [упоряд. Г. П. Діденко ; комп'ют. набір Г. П. Діденко ; заг. редагування, верстка О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2022. – 12 с. : фот. – 15х21,5. – 40 прим.: б. ц.

Ксерокс ОУНБ
Зам. № 20 від 21.04.2022 р.
Тираж 40 прим.